

Молодий комуніст

орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ

Рік видання XVI
№ 49 (1997)

ЧЕТВЕР, 24 квітня 1975 року

Ціна 2 коп.

ЮНАКИ І ДІВЧАТА! НАПОЛЕГЛИВО ОВОЛОДІВАЙТЕ МАРКСИСТСЬКО-ЛЕНІНСЬКИМ УЧЕННЯМ, ДОСЯГНЕННЯМИ НАУКИ, ТЕХНІКИ І КУЛЬТУРИ! ПРИМНОЖУЙТЕ СЛАВНІ РЕВОЛЮЦІЙНІ, БОЙОВІ І ТРУДОВІ ТРАДИЦІЇ РАДЯНСЬКОГО НАРОДУ! ОЗНАМЕНУЙТЕ ЗАВЕРШАЛЬНИЙ РІК П'ЯТИРІЧКИ УДАРНОЮ ПРАЦЕЮ І ВІДМІННИМ НАВЧАННЯМ!

(Із Закликів ЦК КПРС до 1 Травня 1975 р.).

Радість праці — чи не найбільша удача в житті. Її сповни відчула співробітниця інструментального цеху заводу «Червона зірка» Надія Сазонова. Норми виробітку у неї постійно становлять 120—130 процентів.

Фото В. КОВПАКА.

ПЕРЕМОЖНИЙ ПРАПОР ЕПОХИ

МОСКВА. (ТАРС). В обстановці соціально-політичної та ідейної єдності, тісної згуртованості навколо ленінської партії, з прагненням гідно зустріти XXV з'їзд КПРС прийшли радянські люди до 105-ї річниці з дня народження Володимира Ілліча Леніна.

Знаменній даті було присвячене урочисте засідання, яке відбулося 22 квітня в Кремльському Палаці з'їздів.

Палкими оплесками учасники засідання зустріли товаришів

Л. І. Брежнєва, Ю. В. Андропова, А. А. Гречка, В. В. Гришина, А. А. Громико, О. М. Косигіна, Ф. Д. Кулакова, К. Т. Мазурова, А. Я. Пельше, М. В. Підгорного, Д. С. Полянського, М. А. Суслова, П. Н. Демічева, Б. М. Пономарьова, М. С. Соломенцева, Д. Ф. Устинова, В. І. Долгих, І. В. Капітонова, К. Ф. Катусева.

З доповіддю «За заповідями великого Леніна» на засіданні виступив член Політбюро ЦК КПРС, секретар ЦК КПРС М. А. Суслов.

ШАНА—ВОЖДЕВІ

З нагоди урочистого відзначення 105-ї річниці з дня народження засновника Комуністичної партії і першої в світі соціалістичної держави Володимира Ілліча Леніна в Паладі культури імені Жовтня міста Кіровограда зібралися представники партійних, радянських і громадських організацій та воїнів Кіровоградського гарнізону.

Збори відкрив перший секретар міськкому Компартії України І. П. Валєвський.

Присутні в залі одностайно обрали почесну президію в складі Політбюро Центрального Комітету КПРС на чолі з Генеральним секретарем Л. І. Брежнєвим.

Про всепермагаючу силу ідей і справ Ілліча, все життя якого пройшло у творчій роботі думки та безупинній революційній дії, в ідейних і політичних битвах, злилося з боротьбою робітничого

класу і Комуністичної партії за світлі ідеали, говорив присутнім у своїй доповіді секретар обкому Компартії України В. К. Дримченко.

З великим піднесенням учасники зборів прийняли тексти вітальних листів Центральному Комітету КПРС, Президії Верховної Ради СРСР і Раді Міністрів СРСР та ЦК Компартії України, Президії Верховної Ради УРСР і Раді Міністрів УРСР.

22 квітня представники трудових колективів, студенти, учні обласного центру з живими квітами прийшли до пам'ятника Леніну, що височить у парку його імені, щоб вишанувати пам'ять вождя. Корзину з квітами піднесли до підніжжя пам'ятника члени бюро обкому Компартії України та виконкому обласної Ради депутатів трудящих, комсомольські активісти.

У містах і районах, у колективах трудящих області відбулися урочисті збори, присвячені пам'яті В. І. Леніна.

НА КІРОВОГРАДСЬКОМУ заводі тракторних гідроагрегатів завчасно дбали про справжні дарунки країні в день 19 квітня. Понад три тисячі заводчан ознаменували Ленінський суботник випуском продукції на суму 130 тисяч карбованців. Загальний обсяг проведених робіт перевищив минулорічний рівень здобутку «червоної суботи» на 8,3 процента, що становить понад 10 тисяч карбованців.

Про конкретні справи заводчан розповідає начальник штабу по проведенню суботника директор підприємства Володимир Владиславович ЯНИЦЬКИЙ.

— Колектив нашого заводу, попередньо зваживши свої можливості, вирішив працювати 19 квітня на зеконномлених тепло-і електроенергії. Одних лише насосів різних найменувань ми виготовили 4700 штук. Запчастин до тракторів країна одержить на суму 6 тисяч, товарів народного споживання — на 2 тисячі карбованців. Можна

ще називати красномовні цифри, проте вважаю першою необхідністю розповісти про наших трудівників.

Вагоме слово сказали в день «червоної суботи» сто п'ятдесят шість наших ветеранів Великої Вітчизняної війни. Лише ті з них, які працювали на своїх робочих місцях, забезпечили випуск продукції на суму 4 тисячі карбованців. І. В. Казанський, випробувач механоскладального цеху № 1, І. В.

Бабенко, верстатник з МСЦ № 2, який пройшов важкі дороги війни сержантом, дав півтори норми на шліфувальних операціях, токарь ливарно-термічного цеху І. Т. Здор виконав задання на 160 процентів, М. Г. Ткаченко, майстер ливарної дільниці, теж

ПОДАРУНОК КРАЇНІ

перевиконав норму виробітку. Начальник відділу автоматизації і механізації виробництва, кавалер орденів Слави III ступеня та Вітчизняної війни II ступеня В. О. Тютін працював на благоустрої піонерського табору.

Хочу зазначити, що такі люди — вірні для юнаків і дівчат. Комсомольсько-молодіжні колективи нашого підприємства теж взяли підвищені, дуже відповідальні, трудові зобов'язання в

день Всесоюзного суботника. Бригада токарів з МСЦ № 2, яку очолює Любов Німчинова, підтримавши почин москвичів працювати «і за того хлопця», на лінії втулки виготовляла продукцію за Героя Радянського Союзу Павла Дмитровича Линника, ім'я якого занесене в списки членів колективу. В механоскладальному цеху № 1 комп-

лексна бригада Любові Промахової на лінії валика працювала і за Михайла Громова, члена підпільної комсомольської організації «Спартак». І тут — перевиконання норм виробітку.

Завзяття у праці, ентузіазм, молодечий запал засвідчував усвідомлення високого громадянського обов'язку кожним трудівником нашого підприємства в день «червоної суботи».

Так земля ще не цвіла...

— **ВІДИЛІТЬ** мені, будь ласка, лопату чи граблі і пошвидше, — хлопчина благально дивиться на розпорядника робіт на суботнику. — А то, поки добіг до вас, мало не згорів з сорому. Всі щось роблять: той копає, той фарбує, той скоронить, один я, ніби з іншої планети, з порожніми руками...

Ця випадкова почута розмова на вулиці Олександрівки, мабуть, найкраще передає той настрій, який панував у нашому районі 19 квітня. Всі: від дітей до сивочолих ветеранів вийшли на комуністичний суботник. На робочих місцях, на впорядкованій сіл працювали цього дня понад чотири з половиною тисячі комсомольців і молоді. Вони не шкодували сил, щоб прикрасити свою землю. А вони ніби гарні, як ніколи: квітне, сире блакитними садами, дихає квітковою свіжістю в перемінний дощовий день. Ніби говорять: ось яку красуню врятували

«червонозорі» воїни з паплюжних рук ворога, ось яку захистили щипи у війну. Тепер я ваша в мирний день, тож дорожуйте мною, прикрашайте, плекайте...

Ще за кілька днів до суботника в районний комсомольський штаб надійшли рапорти з місць про готовність комсомольців вийти працювати 19 квітня, про розподіл обов'язків. А з суботного ранку — перші рапорти:

— Провели мітинг. На роботу вийшли 60 членів ВЛКСМ 32 з них — на своїх робочих місцях. 10 — впорядковували парк, 18 — стадіон, — повідомлення з колгоспу «Прогрес».

— Поряд з молоддю на суботнику — ветерани. З тими, хто впорядковував пам'ятник загиблим воїнам, учасники Великої Вітчизняної війни Прохір Микитович Яновський і Федір Кіндратович Дзюба. Серед тих, хто садив каштанів (того дня було посаджено близько тисячі дерев), — Іван Федорович Зеленько. А от шкільний загосп Максим Іванович Бузьбак привів учнів до тополь, посаджених ще в 1945 році — ретельно доглядатимуть тепер діти цей своєрідний пам'ятник Перемозі. Решта молоді — на впорядкуванні стадіону, музею-усипальниці героя Вітчизняної війни 1912 року М. Рєвського, комсомольсько-молодіжна бригада Віктора

Цимбала провела досхове боронування на своїй буряковій плантації — рапорт із колгоспу «Зоря комунізму».

— У нашому селі зірками позначені будинки учасників Великої Вітчизняної війни. Їм сьогодні особлива увага гімнуристів і «червоних слідопитів». Близько 300 школярів прибирала шкільне подвір'я, досліпи ділянки, спортивні майданчики. Підсумок — вібрано три тонни металевих брухту, 600 кілограмів макулатури. Найкраще попрацювали піонерські загони імені М. Островського, А. Гайдара, Льоні Голікова, — рапорт з Бірківської середньої школи.

Всього за день комуністичного суботника комсомольцями і молоддю зареєстровано понад півтори тисячі карбованців, які перераховано у фонд дев'ятої п'ятирічки.

І. НЕСТРОЙОВИЙ, начальник комсомольського штабу по проведенню комуністичного суботника в Олександрівському районі.

ЩОЗМІНИ—НОРМА ЗА ФРОНТОВИКА

На передтравневу вахту заступила комсомольсько-молодіжна бригада експертної дільниці країнового цеху, очолювана С. І. Андрєєвим. Миськом комсомолу, підбравши підсумки соціалістичного змагання за перший квартал, визнав його переможцем серед таких же колективів машинобудівної промисловості. Члени бригади занесли до свого складу колишнього парторга за-

воду О. І. Захарченка, який загинув на фронті під час Великої Вітчизняної війни, і тепер щозміни виконують одну норму за героя.

З вагомими досягненнями підійшли молоді творці потужних країн до вахти на честь 1 Травня. План першого кварталу завершального року п'ятирічки виконали на 143,5 процента, зеконсмили 250 метрів дроту на суму 200 карбованців.

В. ЄРЕЩЕНКО, секретар комсомольської організації Олександрівського заводу підйомно-транспортного обладнання.

ВETERАНИ ВІЙНИ — ГЕРОЇ ПРАЦІ

1—

НАСТУП мав початись опівдні. А це, раптом, тепер, на світанку:

— В атаку!

З-за річки озвалась ворожа артилерія. Комсомолец Микола Русавський біг назустріч вогневої завісі. А попереду нього його земляк Іван Мимрук. Вибух снаряда зупинив гітлерівців. Упав Іван Мимрук. Микола схилився над ним, пригукнувши до грудей товариша. А той ледь чутио:

— Біжи, Микольцю, не зупиняйся...

Русавський перев'язав рани Мимрука і поніс його до вярка. Там поховали жита. І навіть клубки диму не могли знести пахоців, що сунувались від колосся. Клада товариша на землю, виймає з кишені цілушку хліба, залишає Іванові баклагу з водою.

— Потерпи трошки, а я зараз... Я повернуся.

І побіг гвардієць вперед.

Повернувся, коли навколо вже була тиша. Іван лежав на прим'ятому килимці споршну і тримав у руках сухий хліб. «Який дорогий він для нас, цей окраєць, — подумав Микола. — Як і оця земля, де підводиться квіт жита...». Знову взяв товариша на руки.

— Потерпи, Іване. Вони відступили. А ми підемо далі. І повернемося до свого поля. Вони нас чекає.

— Залиши мене.

— Ні, ти будеш жити.

Микола ніс Івана і дивився на його забинтовану руку, а який був затиснений окраєць хліба.

А навколо поховали жита.

— Ми будемо жити...

2—

ДУМАВ, одразу візьметься за справу, а тут руки опускаються. Може, не треба було давати згоди, може, відмовитися? Спробуй вийти з скрутного становища, коли на гектарі трохи більше сотні пудів пшениці збирають в цьому колгоспі, а кукурудзи — 9 центнерів. А дисципліна яка? Треба готуватись до жнив, а вони ж в Ульяновку на ярмарок спішать. Комбайни й досі в торішній полові. Ось тобі й спадщина. В райкомі теж так і сказали:

— У Луполовому не кожен зуміє віднайти золоте руно. Господарство запущене, земля занедбана — свиріпи більше, аніж доброго колосу. Але ти комуніст, Миколо Олександровичу. І тому ми тобі, колишньому фронтовикові, доручаємо нелегку справу...

То як же тепер? Зібрати всіх у цьому перекошеному клубі і прилюдно посоромити спекулянтів і крадіїв?.. Є ж такі, що протягом року лише два місяці були на роботі в колгоспі, а то весь час війни робили та возили продавати в Одесу... Ох і матимуть вони в мене!

Отже, на зборх треба поставити питання про дисципліну...

...Коли вже всі зібралися, правління, задивляючись на його суворе обличчя, були переконані: зараз почне пісочити недбайливих механізаторів і байдухих бригадирів. Але він почав з іншого:

— На село наше сумно дивитись — хати світяться латами. Так ото ми підраховували свої пожитки і вирішили допомогти колгоспникам. Дамо деревини, купимо шиферу. Допоможемо в першу чергу сім'ям, де немає чоловіків, кращим механізаторам і дояркам. А хто вважає, що колгоспні справи чужі для них, хай потім на себе нарікає...

Вранці радився з усіма колгоспними активістами.

— Ці прорахунки будемо виправляти разом. Ось Володимир Степанович згоден, — це він про бригадира трактор-

ної бригади Іванова. — В нас занедбані сівозмінні, неабияка болячка — ерозія ґрунтів, добрих заготовляємо не тоннами, а грамами. Не вистачає тракторів, комбайнів. А якщо нам допоможуть і ми купимо все потрібне, то механізаторів мало. Отже, треба вчити людей. І перший крок зробіть ви, бо без грамотних агрономів і інженерів не обійтись нам. Неодмінно треба послати хлопців на

Згадав розмови з кубанськими і вінницькими хліборобами, зустріч з Шліфером і Бузицьким. Звичайно, вони мають рацію: підібрати вміло високоврожайні сорти, повсякчас дбати про удобрення ґрунтів — велика справа. І механізатори у них грамотні. Хоч би Моторний — він тобі і агроном, і інженер. Ні, — люди, звичайно, головне. Ось закінчив наш Микола Московчук сільськогоспо-

і тоді ми не боїтимемося дощової погоди: раз — і вже оджинували.

Побувавши в Змієнка, переконався, що він таки в районі буде першим. І «Москвич» йому неодмінно дадуть. В нього, бач, помічник, водії автомашин — як одна сім'я, всі вболівають за справу в однаковій мірі.

...Коли готувались до обжиків, Микола Олександрович пропонував запросити на свято не лише механізаторів, а й усіх колгоспників, які працювали на жнивях.

— Відзначимо кожного...

А тут дзвонять з редакції районної газети. Русавський не без гордоців розповідав: «На всіх 1100 гектарах є по 45 центнерів пшениці. Вже продано державі понад план 7 тисяч центнерів. Машини і зараз відправляємо на хлібоприймальний...».

А коли зібрали кукурудзу, то з гектара нарахували більше 80 центнерів. Це дало змогу довести валовий збір зернових до 80 933 центнерів, а за три роки п'ятирічки вийшло 204 994.

4—

ВРАНЦІ йому принесли десятки телеграм. Миколу Олександровича Русавського вітали з нагородою — Золотою Зіркою Героя Соціалістичної Праці. В контору колгоспу приходили люди — механізатори, доярки, бригадирі. Він навіть ніякові, відповідаючи на поздоровлення:

— Спасибі, Спасибі, що ви повірили мені. І за труд ваш спасибі!

Гордість його від того, що тепер колгосп став господарством високої культури землеробства. Що в новій хаті колгоспника завжди є найбільше багатство — хліб. І відчуття дорожчості його — це найвища насолода для Миколи Олександровича.

В Палаці культури сотні людей ще раз вітають його з нагородою. Він мав виступити перед хліборобами, гостями. А що сказати? Переглядав записник. Там — імена кращих людей колгоспу, цифри зростання економіки господарства. За три роки прибутки перевищили 4 мільйони карбованців, четверта частина їх пішла на будівництво. В селі справлено літтори сотні новосіль, збудовано школу, Палац культури, два бригадних клуби, дитячий комбінат, ідально, будинки для механізаторів і тваринників, побутові приміщення, будинки для спеціалістів, стадіон. А тепер он знову колгосп приступив до будівництва 20 будинків для тваринників. Прикраса села — заасфальтовані вулиці, парки. Він згадає демобілізованих воїнів, які повернулися в село, — їм колгосп допоміг побудувати нові хати. Згадає, як прийшов на весілля до зоотехніка Валентина Анжелюк і шофера Василя Начичка і подарував їм телевизор. Таких втішних випадків десятки. Все це теж його життя, його турботи, його напружена праця...

Збираючись до Палацу культури, одягнув новий костюм. Протер орден, медалі. Його погляд впав на значок, подарований у Фергані базовниками. Одразу спогад про те, як йому піднесли великий коровай. Такий, як і в нас печуть. Дорогий, пшеничний коровай.

А була дорожчінна цілушка сухого хліба, яку він поклав на долоно пораненого товариша. Щоб не згасало життя.

...Вийшов на трибуну:

— Спасибі вам, дорогі люди, за хліб. І за щедрість серця...

5—

НАРЕШТІ трохи вгамувався: обсягались-таки вчасно. От тільки б дош! А тут запрошують в школу. На вечір зустрічі з ветеранами війни, кращими

Його молодість гартувалась на дорогах війни. Комсомолец Микола Русавський йшов у бій, несучи в серці світлу надію,

що на землі, яку він захищає від ворога, знову наїтватиме дорідне колосся.

Повернувся фронтовик додому. Став людиною мирної праці — хліборобом. І тепер, коли радянські люди готуються відзначити своє велике свято — 30-річчя Перемоги — нива його — найбагатша. Учасник битви за Берлін. Кавалер бойових орденів комуніст М. О. Русавський, очоливши колгосп імені Карла Маркса, вивів його в один з найзаможніших в Ульяновському районі. Золотою Зіркою партія і уряд відзначили звитязний труд колишнього фронтовика.

ПОВЕРНЕННЯ ДО ПОЛЯ

курсів трактористів. Поки що поїдемо до сусідів, побачимо, як вони господарюють...

3—

ЙОГО водій вже починає бідакитись:

— Не можна так, Миколо Олександровичу, — відпочили б трохи. Ми сьогодні вже п'ятсот кілометрів накрутили.

— Ще до Змієнка заскочимо, Іванов казав, що той вже двісті гектарів скосив. Інші — менше. І не тільки тому, що їм досвіду бракує. Мені здається, що від кожного агрегата неоднаково налагоджено транспортування зерна. То й подивимось...

Проминули вигрібок, де вже виднілась стерня. Русавський окинув поглядом поле:

— От що-то правильно виворатити посяяти: колосів на круг ми по п'ятнадцять центнерів збирали, а тепер цілих п'ятдесят є. «Безоста» і «Кавказ» нас не підводять.

дарську академію, і тепер ов який почерк у чоловіка! Або Степан Смілянець — кращий агроном в районі. Кажуть йому: цей сорт треба сіяти, бо торік виручив. А він своє: зима інша була, вологі менше в ґрунті, поле не те, та й строки сіви змінились... І правильно, треба все зважити...

Є в колгоспі 15 спеціалістів, які закінчили технікуми, інститути. Мало? Небагато. От би всі бригадирів та в сільськогосподарську академію поступили вчитись заочно...

Повертає погляд на воля: — Віталій, га, Віталій, ти пам'ятаєш, як ми були в Бузицького?

— Так.

— Бачив, як у нього механізатори працюють? Справді, то не заслуга, що будеш шістьнадцять годин за кермом комбайна. Стомлена людина не матиме доброго укусу. Отож я й кажу: нам треба не двох-трьох ударників з високими цифрами. Хай на кожен комбайн припадає сто гектарів, а не триста,

хліборобами Луполового. Виступаючи перед школярами і вчителями, назвав лише дві цифри:

— Щоб перевезти однією машиною з поля все зерно, яке ми виростили у визначальному році п'ятирічки, то треба було б зробити сорок три тисячі рейсів. Бо тільки пшениці вродило на гектарі майже 53 центнери. І на цей рік надіємось на такий ужинок...

Діти дивилися на його бойові орден, нагороди за працю — Зірку Героя, два ордени Леніна, орден Трудового Червоного Прапора, Знак Пошани. Комсомольці і піонери хочуть знати історію цих нагород. Але

Микола Олександрович в першу чергу розповідає про колишнього фронтовика, а потім бригадира тракторної бригади Володимира Степановича Іванова, про колгоспних стипендіатів Миколу Лопушанського, Петра Шатківського, Віктора Безпечного, інших молодих хліборобів, які незабаром стануть інженерами, економістами, агрономами. Називає добрих два десятки імен трудівників, які за колгоспною півкою пішли в інститути і технікуми, а тепер стали відмінними спеціалістами. З гордістю згадує тих, хто став на трудову вахту Перемоги, про бригади, які зарахували в свої колективи героїв-земляків...

— Ваші батьки вчилися господарювати, полюбили землю і хліборобську професію, — звертається до учнів. — І тепер наша нива щедра, і хата багата. Отож я й кажу: наука — всьому голова... Вчіться в батьків, як треба берегти і доглядати землю, та думайте про свої академії...

І тут же слово про шляхи, якими він йшов в переможний травень 45-го. В складі 89 стрілецької дивізії колишній командир взводу автоматників старший сержант Микола Русавський брав участь в розгромі берлінського угруповання. Тоді разом з ним йшов в бій його земляк молодший сержант Архип Маніта, який своїми грудьми закрити пашу фашистського дота. Тільки батальйон комсомольців з Лозуватого був ближче до центральної площі міста. Але і він, Микола Русавський, мав щастя бачити червоне полотнище, яке полкові розвідники Мелітон Кантарія та Михайло Єгоров підняли над куполом рейхстагу на 1410-й день війни. Для нього пам'ятний день і 8 травня, коли в передмісті Берліна Карлсхорст був підписаний акт про капітуляцію німецько-фашистських військ. За кілька десятків метрів від колишнього німецького військово-інженерного училища, де відбулося підписання акту, стояв на вулиці він, степовик Микола Русавський. Бачив, як йшли в безнадійній фельдмаршал Кейтель, адмірал флоту Фрідебург і генерал-полковник авіації Штумпф, які отримали повноваження від Дьоніца підписати акт про безвідмовну капітуляцію... Розповідав школярам про останній день війни.

І раптом знову спогад про Івана Мимрука. Він таки вижив на тому полі і повернувся в рідну Ульяновку. Спогад про оту дорогу цілушку хліба в руці пораненого солдата на закуреній війною ниві...

— Це — наша найдорожча реліквія, діти...

Михайло ШЕВЧУК,
село Луполове
Ульяновського району.

Перемозі — 30

Вони були в перших шеренгах атакуючих, йшли, де було найважче. І вели за собою інших. Вперед йшли комуністи. Три мільйони партійних квитків позначені скорботним написом: «Загинув у бій». І на військово-історичній конференції, організованій Кіровоградським міськкомом Компартії України та обласною організацією товариства «Знання» слова доповідачі і промовці, які аналізували факти історії війни, з великою синівською любов'ю і шаною були звернені до них, комуністів, до великого полководця радянського народу — Комуністичної партії. Начальник політвідділу обласного військкомату підполковник В. С. Самсонов виступив з доповіддю «Комуністична партія — натхненник і організатор перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні».

З СИНІВСЬКОЮ ШАНОЮ

Про безприкладну хоробрість, мужність і високу майстерність воїнів Радянської Армії, про нерушиму єдність фронту та тилу, героїчні дії партизанів і підпільників, велику визвольну місію радянських воїнів, зміцнення обороноздатності Радянської держави говорили у своїх виступах офіцер О. М. Гришаков, кандидат історичних наук А. А. Богунський, Герой Радянського Союзу Г. В. Балицький, секретар міськкому комсомолу М. Л. Соколянский, кандидат історичних наук Л. М. Глазов, інші учасники конференції.

● Кіровоградський музично-драматичний театр імені М. Л. Кропивницького проводить Декаду показу вистав на героїчну тему, присвячену 30-річчю Великої Перемоги.

МЕЛОДІЯ ТРИДЦЯТОЇ ВЕСНИ

...Ні, маестро Штраус, не росячі лілії принесуть прозорі світанки над голубим Дунаєм, не гоїм віковичніх лісів вчуватиметься в ніжній мелодії весні. Інші мелодії звучатимуть над оспіваною вами, маестро, могутньою рікою. І підніметься серед руїн і полум'я на повен зріст грізний народ-переможець: «Вставай, страна огромная, вставай на смертний бій...».

То була найжорстокіша війна, яку знало людство.

Тридцять років минуло з тих пір, як відгрімилі останні залпи, та ніколи не забудеться, якою ціною добули Перемогу. Ми пам'ятаємо...

Тема Великої Вітчизняної війни, тема народного подвигу знайшла своє відображення в найрізноманітніших творах літератури і мистецтва. Їй же присвячена і п'єса українського драматурга, Героя Радянського Союзу генерала Івана Рачаді «Над голубим Ду-

наєм», постановку якої Кіровоградський український музично-драматичний театр імені М. Л. Кропивницького присвятив знаменній даті — тридцятиріччю Великої Перемоги.

«Над голубим Дунаєм» — хвилюючий і героїчний твір про нескорених, мужніх, про дружбу радянського і румунського народів, їх спільну боротьбу проти фашизму.

Вистава вирішена в одному, на думку режисера-постановника О. Н. Бондаря, єдиному можливому ключі: прославлення величчя подвигу. Згідно з цим всі акценти спектаклю пов'язані з образом головного героя — офіцера Радянської Армії Олександра Гайового. Навколо нього розвиваються і всі події в п'єсі. В пролозі — це хлопчик Сашко, якого врятував російський солдат, а потім офіцер Гайовий, якого знову ж таки рятує воїн Радянської Армії. Сюжетні лінії так чи інакше пер-

плітаються з образом Олександра Гайового, а їх у п'єсі декілька. І найперша пов'язана з образом матері Олександра — Ганни Гайової. Жінка складної долі — в пролозі перед нами молода, ніжна мати, надломлена тяжкою працею, гітлом румунських бояр, і звисткою про загибель коханого чоловіка. Далі події розвиваються так швидко, що важко простежити їх плни. І ось перед глядачем черниця Єфімія тремтливою рукою сипле отруту в склянку, з якої має випити Олександр Гайовий. Заслужена артистка УРСР А. Любенко грає у виставі трагедію загубленого материнства, трагедію життя, що не склалося. Глибоко западає в душу погляд очей артистки, в яких невимовний біль перелітається з відчаєм, благанням. Менш переконливим, на наш погляд, виявився фінал вистави: зустріч матері і сина.

Олександр Гайовий, роль якого виконує молодий, здібний актор А. Климон, приваблює насамперед своєю людською достовірністю, змистовістю. Гайовий чесно, відкрито крокує по землі і зустрічає смерть без тіні страху. Йому немає чого боятися, він виконав свій обов'язок до кінця. А вмирає, як завжди, вмирає не хотіючи, адже війна закінчується. І яке чудове життя прийде на землю, политу кров'ю краплин сльози і лопоту свого народу. До речі у п'єсі цю думку висловлює не Олександр, а румунська дівчина Мар'яна, яку грає заслужена артистка УРСР М. Ярши. Але такою ж мірою ці слова могли б належати і Гайовому. Мар'яна і Олександр зріднилися в усьому. І не лише світлі почуття юності тому причина, а головне — ідея, за яку вони боролися: Олександр свідомо, в рядях армії-визволителів, Мар'яна, до зустрічі з ним, підсвідомо. Ця ідея випала в них сили, сповнилася мужності, рішучості в боротьбі. Тому з таким презирством дивляться молоді патріоти на своїх ворогів: Стягу Мухатеску (І. Кравцов), в іншому складі І. Кас'ян), Лучу (заслужена артистка

УРСР С. Мартинова), князя Куракіна (артист І. Терентьев)...

Вистава «Над голубим Дунаєм» порадувала кіровоградського глядача цювою зустріччю з народною артисткою УРСР Л. Тимош, яка грає матір Мар'яни. Роль невеличка, але змальована артисткою з такою любов'ю і щирістю! Взагалі, в спектаклі багато творчих удач. Одна з них — Б. Ткаченко, який грає роль солдата Луценка. Ствердження про великий акторський успіх, про достовірність може вдатися непереконливим. Тож зішлюсь на мимовільно почуті слова. Після вистави розмовляли два ветерани. І один сказав: «А цей Луценко... Як він на Альошу схожий, пам'ятаєш?». Виявилось, Альоша — солдат Радянської Армії, який поліг смертю хоробрих на правому березі Вісли. Образ, створений артистом Б. Ткаченко, нагадав ветеранам їх бойового товариша, повернув у ті переможні дії, що стали вже історією. Чи не в цьому запорука успіху актора і всього творчого колективу, що створив виставу, гідну стати дарунком травневим дням 1975 року, у тридцятий рік Перемоги. І лунатиме над мирним чарівним голубим Дунаєм щаслива мелодія весні. Переможних весні людства...

В. ЛЕВОЧКО.

м. Кіровоград.

Ці дівчата — комсомолки поки що стоять плече до плеча. Радісні, усміхнені. Аякже, їм тільки-що вручено дипломи про закінчення Гайворонського машинобудівного технікуму. На фото (зліва направо): випускниця технікуму комсомолки Валентина ПОВАР, Людмила ПОЯТОВСЬКА, Валентина КРАВЧЕНКО і Ніна ЮРЧЕНКО після одержання дипломів. Фото В. ЗЕМНОРІЯ.

ПІСЛЯ ВИСТУПУ «МОЛОДОГО КОМУНАРА» «ВЧІТЬСЯ ГРАМОТИ «ПО-КІРОВОГРАДСЬКИ»

Під таким заголовком в номері газети за 17 квітня була надрукована репліка, в якій піддавалися критиці недоліки в нумерації будинків та написанні назви вулиць в обласному центрі. Як повідомив редакцію начальник міськжитлоуправління А. І. Свіркун, критика визнана правильною. Нині таблиці з написами вулиць замінюються. На винних наклеєно адміністративне стягнення.

В замітці виконавцями роботи помилково були названі працівники відділу комунального господарства міськвиконкому, зокрема його завідувач.

НА СТУДЕНТСЬКОМУ МЕРИДІАНІ

ПРО ЖИТТЯ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ РОЗПОВІДАЄТЬСЯ В ДОБІРЦІ МАТЕРІАЛІВ, ПІДГОТОВЛЕНИХ КОРЕСПОНДЕНТСЬКИМ ПУНКТОМ «МОЛОДОГО КОМУНАРА» ПРИ КІРОВОГРАДСЬКОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ ІНСТИТУТІ ім. О. С. ПУШКІНА.

ПРО НАШУ ГОЛОВНУ ТУРБОТУ

Не запам'ятати ці слова не можна. Адже звернені вони Генеральним секретарем ЦК КПРС товаришем Леонідом Іллічем Брежнєвим не тільки до учасників зустрічі студентів соціалістичних країн, яка нещодавно відбулася в Москві, а до кожного з нас, хто навчається у вузі чи технікумі. «Ви, вся молодь соціалістичних країн, сини і дочки робітників, селян і народної інтелігенції, маєте продовжити справу будівництва соціалізму і комунізму. Для цього, насамперед, треба стати всебічно підготовленими спеціалістами, глибоко і творчо оволодіти марксистсько-ленінською теорією, багатствами світової культури, професійною майстерністю, найбільш повно використо-

увати досягнення науково-технічної революції і переваги соціалістичної системи господарювання».

Великі, масштабні завдання поділяються для кожного з нас на конкретні, особисті. А тому ці слова змушують замислитися: а що робимо ми, аби виправдати те довір'я, яке виявляє нам партія?

Хочу розповісти про один з колективів нашого інституту. За підсумками зимової сесії група «А» другого курсу визнана переможцем на факультеті іноземних мов. Зіна Орлович, Таня Живицька, Лілія Рєва, Олег Клецов, Ліза Василевська — відмінники, п'ятнадцять їх товаришів навчаються тільки на «4» і «5». І зараз навчання — головна турбота комсомольців групи, яких очолює Тамара Іванченко. На комсомольських зборах студенти прийняли рішення: до обміну комсомольських документів прийти без жодної незадовільної оцінки, зменшити кількість трійок. Внаслідок цього група добре впоралася з першою атестацією, успішно готується до другої.

Гартують майбутні педагоги і ідеїну зброю: у групі з успіхом проходять теоретичні конференції з суспільних наук. Нині кожен студент підготував реферат з марксистсько-ленінської філософії.

Ну, а час вільний від занять? Як проходить він? Група дружно відвідує заняття наукових гуртків, бере участь у спортивних змаганнях, секціях і ансамблях художньої самодіяльності. Чимале представництво другої «А» і на

факультеті громадських професій.

Ось так відповідають студенти нашого вузу на ті надії, які покладає на них Батьківщина.

В. ВИШНЕВСЬКА, студентка другого курсу філологічного факультету.

ПОЛУМ'ЯНИЙ КОМСОРГ

«Виписати комсомольський квиток зразка 1975 року Василію Олексійовичу Дикому» — рішення зборів просте й лаконічне. Але чому ж такі бенкетні й урочисті обличчя юнаків і дівчат?

Секретар комсомольської організації Кіровоградського педінституту Василь Дикий, полум'яний студентський комсорг, який загинув смертю хоробрих в роки Великої Вітчизняної війни, знову повертався в ряди комсомолу. Повертався назавжди...

Думка зарахувати його у свої ряди утвердилася в студентів з «А» групи фізико-математичного факультету після зустрічі з дружиною героя — Єфросинією Степанівною, яка відбулася в грудні минулого року. Але ця гідна воля бути в одному ряду з полум'яним комсоргом — студента вирішили перевірити під час зимової сесії. Готувалися старанно. І в результаті — успіх: третя «А» досягла найвищої успішності за три роки свого навчання на фікультеті. Очолили похід за знаннями комсорг Василь Упріко, староста Віталій Ніколаєнко, жодної трійки в заліку-

ках Наталки Левітської, Василя Томея, Ігоря Ровенця, Анатолія Жуванова, Лілії Громової.

На тих пам'ятних зборах комсомольці вирішили і ладали полішувати навчання, скласти літню сесію без жодної двійки, прийти до обміну комсомольських документів ініціативним, активним у громадському житті колективом. Зараз кожен студент групи — член гуртка методики фізики, кожен виготовляє прилади для підсвітки сільської школи. Пошукова група, яку очолює Лілія Громова, збирає матеріали про Василя Дикого, вже оформлено альбом.

А нещодавно комсомольське бюро фізико-математичного факультету прийняло рішення: об'єднати меморіальну кімнату полум'яного комсомольського ватажка. Перший внесок на її обладнання виділили з коштів, зароблених студентами під час Ленінського комуністичного суботника. Третя «А» першою підтримала почин.

Н. ВАРАКУТА, студентка III курсу фізико-математичного факультету, керівник кореспондентським пунктом «Молодого комунара».

З ГАЛСТУКОМ — НЕРОЗЛУЧНІ

У цих юнаків і дівчат поряд з комсомольськими значками на грудях майорять червоні галстуки. У школі так ходять вожаті. А в інституті? Члени відділення підготовки піонер-

вожатих та організаторів позакласної роботи факультету громадських професій. Вже п'ятий рік працює в Кіровоградському педіні «цех» «піонерських комісарів». За цей час тут підготовлено понад 350 старших друзів юних лєнінців.

Коли приходиш на заняття відділення, ніби знову переносишся у піонерські роки. І не тільки тому, що навколо юнаки і дівчата з червоними галстуками. Сама атмосфера занять настроєна на такий лад. Розпочинаються вони з лінійки, на якій ланкові Зінаїда Кутницька, Галина Щербина, Валентина Башлик здають рапорти голові вожатського загону Ларисі Парахіній. Тут же оголошується тема занять практичних і теоретичних. Студенти під керівництвом викладача Г. П. Підпригори вивчають особливості роботи з учасниками маршу «Завжди напоготові, піонерські ритуали, документи організації юних лєнінців».

Зараз у загоні навчається близько тридцяти майбутніх педагогів. Здебільшого це першо- і другокурсники. Але невідкладні гості тут і старші. Наприклад, студентка III курсу, випускниця факультету громадських професій Оля Радченко охоче розучує в «новоїбранцями» пісні, танці. І задоволенням діляться набутими знаннями Людмила Волошина, Тетяна Слученко, Світлана Сарафанова.

І ті, хто закінчив факультет, і ті, хто тільки вивчає

основи роботи з піонерією — у віпрі громадських турбот. Випускниця відділення — Віта Рєтунська і Алла Данилевська — часті гості у піонерів середньої школи № 27 обласного центру. Сестри Галина і Марія Полішукі, навчаючись на відділенні, беруть шефство над Петрівською восьмирічною Компанієвською районоу. Першокурсники Володимир Григоренко та Юрій Гудименко ведуть фотгурток у Соколявській школі Кіровоградського району.

— Знання і навички, набуті на факультеті громадських професій, дуже допомагають в самостійній роботі, — такий висновок Людмили Дротенко, випускниці педінституту, яка працює організатором позакласної роботи в Ганно-Требинівській середній школі Устинівського району. І цю думку можуть розділити багато її молодих колег. Допомагає факультет і тим, хто ще навчається в інституті. Цього літа за успішну роботу в піонерських таборах відзначені Ігор Добрянський, Володимир Коваленко, Валентина Кутницька, Віктор Суботін, Віктор Білоус та багато інших майбутніх вчителів.

Піонерський галстук на грудях поряд з комсомольським значком... Символ юності, символ творчого неспокою педагога.

Т. МЕДВЕДЧИКОВА, студентка III курсу філологічного факультету.

Нижній дотик до струн — і лише пісня. Вона особливо мелодійно звучить у виконанні солістки клубу залізничників станції Долинська Надії КУШНІРОВОЇ.

Фото В. КОВПАКА.

У ПРАЦІ НАША СУТЬ

У праці
Наша суть.
І, одягаючи спеціалі
На світланні,
Ми сьогодні
Творимо красу, —
І дім росте
З долоней риштування.
І скло дзвенить

Від дотика гвіздка,
В росі солоній
Молоде чоло.
А вулиця
Струмує, як ріка.
В будучину
Спрямує русло.
Клавдія БАШЛИКОВА.

„ЗІРКА“ — „АВАНГАРД“ — 3:0

● 22 квітня на стадіоні спортклубу «Зірка» урочисто було піднято прапор XXXVII чемпіонату СРСР з футболу.

Перша гра на своєму полі підтвердила думку, що два виграші у досить сильних команд не були випадковістю. «Зірка»-75 залишила приємне враження насамперед своєю бойовістю і безупинним бажанням грати. Кіровоградці мали перевагу у швидкості. Перший тайм пройшов у незатихаючих хвилях атак, і гості лише на дванадцятій хвилині змогли наблизитися до воріт суперника. Швидкість і самовіддана боротьба за м'яч і принесла успіх господарям поля. Героєм матчу став Микола Головоко. Він забив усі три голи. І кожний забитий м'яч приніс справжнє задоволення

любителям футболу. Недарма приз кращому гравцеві «Зірки», встановлений Ленінським райкомом комсомолу, був вручений саме йому. У гостей кращим був Вячеслав Кобилецький. Він одержав приз Кіровоградського райкому комсомолу обласного центру.

А ось як були забиті три голи. Перший м'яч побував у сітці воріт на вісімнадцятій хвилині. Захист гостей не витримав натиску футболістів «Зірки». М'яч, буквально, не залишав швидко майданчика ровенчан. І один з численних ударів по воротах м'яч неважко прийняв воротар, цим і скористався підзахисник «Зірки». На 34-й хвилині Головоко знову опинився у центрі події і, використавши простірну передачу у штрафній майданчик, успішно завершив чергову атаку господарів поля. Третій м'яч був забитий майже з центру поля. Головоко, побачивши, що воротар необачно покинув ворота, найсильнішим ударом постав м'яч під перекаладину.

В другому таймі ритм гри змінився. Кіровоградці, досягши мети, знизили темп, і гра йшла «на рівних». Кілька гострих моментів примусили похвилюватися глядачів, та страж воріт «Зірки» був уважним.

Кіровоградці продовжують лідирувати у своїй зоні.

М. СОМОВ.

Кіровоградці — треті призери

Сімнадцять команд протягом чотирьох днів у Ровно виборювали першість з класичної боротьби, результати якої входять до заліку ювілейної спартакіади республіканської ради СДСТ «Буревісник».

Добру майстерність на борцівських килимах продемонстрували кіровоградці. Студент інституту сільськогосподарського машинобудування майстер спорту СРСР Віктор Савчук на високому технічному рівні провів усі зустрічі і завоював звання чемпіона товариства у шонайдегій вазі. Його товариші по команді кваліфікувалися на майстри спорту Володимир Зубенко став срібним призером у першій середній вазі, а півважковаговик Віктор Ковальов бронзовим. В командному заліку паші земляки після киян і воронішловградців посіли третє місце.

МИНУЛОЇ неділі розпочалося друге коло першості СРСР з футболу серед юнаків. «Зірка», яка виступає у третій українській зоні, приймала представників вищої ліги класу «А» команду «Дніпро» з Дніпропетровська (вона за підсумком

Почали... з поразки

ми першого етапу мала одинадцять очок і займала третю сходинку у турнірній таблиці своєї зони, а наші земляки з 10 очками були п'ятими). Напружено проходив матч. Перший тайм закінчився нічиєю — 0:0. Після відпочинку помилка захисників дозволяє гостям відкрити рахунок. Цей м'яч і вирішив долю поєдинку на користь дніпропетровців. Отже, наші земляки розпочали змагання з поразки.

У другому турі, що відбудеться 27 квітня, «Зірка» в себе вдома зустріне з олександрійським «Шахтарем».

СИЛЬНІШІ — ЧЕРВОНОЗОРІВЦІ

Сім команд брали участь в змаганнях з шахов в залік ювілейної спартакіади ДСТ «Авангард» серед колективів фізкультури обласного центру. З самого початку і до кінця турніру боротьба за перше місце точилася між представниками заводів «Червоної зірки» та тракторних гідроагрегатів. І лише останній ігровий день, в якому агрегатники зіграли нічию з шашкистами швейної фабрики, виявив переможця. Ними стали червонозорівці, які набрали 19,5 очка.

В. ШАБАЛІН.

Наша адреса і телефони

316050. ГСП, Кіровоград-50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

МАРШРУТОМ СЛАВИ

● СТАРТУВАВ АВТОПРОБІГ

«ПРАПОР ПЕРЕМОГИ — ПРАПОР СОЦІАЛІЗМУ!»

17 квітня учасники автопробігу зупинилися на автостаді поблизу Ульяновки. Їх вітав від імені трудівників Ульяновського району перший секретар райкому Компартії України М. П. Черніченко. Дівчата в національних українських костюмах вручили кожному екіпажу короваї хліба, сувеніри. Делегацію Радянського Союзу зустрічав учасник битви за Берлін, голова колгоспу імені Карла Маркса Герой Соціалістичної Праці М. О. Русавський.

Екіпажі рушили далі на південь. Їх маршрут — місцями активних бойових дій Радянської Армії, партизанських загонів, національних з'єднань Болгарії, Румунії, Угорщини, Чехословаччини, Польщі та

антифашистського підпілля. Всюди тут пройнуть мітинги, зустрічі з учасниками Великої Вітчизняної війни, ветеранами праці.

Загальна довжина траси автопробігу — понад 11 тисяч кілометрів. Фінішують учасники автопробігу, який проводиться під девізом «Прапор Перемоги — прапор соціалізму!». 9 травня в столиці НДР.

В. ГОЛУБ, завідувач відділом спортивно-ї та оборонно-масової роботи обкому ЛКСМУ.

НАПУТНЕ СЛОВО ВЕТЕРАНА

В Ленінській кімнаті гуртожитку № 2 Кіровоградського технікуму механізації сільськогосподарства відбулася зустріч молоді з учасником визволення Кіровограда генерал-лейтенантом М. П. Чунініним, який приїхав до них у гості. Учні технікуму з великим хвилюванням прослухали розповідь ветерана про історичну битву за місто, про подвиги його бойових побратимів.

М. П. Чунінін побував у «Кімнаті бойової і трудової слави», познайомився з експонатами кімнати-музею В. І. Леніна, дав корисні поради щодо поліпшення роботи по військово-патріотичному вихованню молоді.

В. ГЕТЬМАНЕНКО, секретар комітету комсомолу технікуму.

„...І КЛЯТВА СТАЛІНГРАДЦІВ“

альбомів. Правильні відповіді надіслали А. Можейко, В. Чухіль, інші їх однокурсники. Зустрівшись з Героєм Радянського Союзу В. О. Верхолацевим, юнаки та дівчата ще більше дізналися про історію подвигів радянських воїнів-визволителів. Вони детально розповідають про визвольні бої за Кіровоград, про Героя Радянського Союзу О. С. Егорова, монументи й обеліски в містах-героях.

Переможців конкурсу чекають такі винагороди: путівки в містечко відпочинку інституту в Криму, фотографування біля бойового прапора колишньої 79-ї Кіровоградської стрілецької дивізії, комплекти книг на патріотичну тематику, грамоти комітету комсомолу.

А. ГАЙНУЛЛІН, голова журі конкурсу «Перемога», учасник Великої Вітчизняної війни.

Тур 4-й і 5-й

на — СРСР» до Дня Перемоги.

1. Де, коли і ким був заснований і Український професійний театральний реалістичний театр?

2. Назвіть народні музеї Кіровоградщини! Що ви знаєте про них?

3. Як ви знаєте літературно-меморіальні музеї в нашій області?

4. Коли і ким була заснована музична школа в Єлківцях?

5. Що ви знаєте про нашого земляка, основоположника російської опери, першого виконавця опери Івана Сусаніна в опері Глінки.

6. Які видатні українські радянські письменники народились і творили в нашій області?

7. Що ви знаєте про Героїв Радянського Союзу, які поховані на кладовищі Слави в місті Кіровограді?

8. Хто і в яких творах змальовував події Великої Вітчизняної війни в нашому краї?

Нагадаємо: умови проведення вікторини ви можете знайти у № 153 нашої газети від 21 грудня 1974 року. Відповіді бажано надсилати якомога швидше.

Чекаємо ваших листів!

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.